

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: โครงการ อาหารสะอาด ตลาดคุณภาพดี ชีวีมีสุข

Participatory Action Research (PAR): “Clean Food and Good Market for Health and Well-being” Project

ชื่อผู้วิจัย พรฤดี นิธิรัตน์และคณะ¹

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าได้ร่วมกับชุมชนหมู่ 1-5 ตำบลคมบาง อำเภอมือทอง จังหวัดจันทบุรี ทำโครงการ “อาหารสะอาด ตลาดคุณภาพดี ชีวีมีสุข” ขึ้น โดยนำแนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางของวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จึงได้ประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลใน 5 ด้าน ได้แก่ การร่วมศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา, การร่วมวางแผน, การร่วมดำเนินการ, การร่วมรับผลประโยชน์ และ การร่วมติดตามประเมินผล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และเอกสารการบันทึกต่าง ๆ ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า นักวิจัยได้เข้ามาทำงานในชุมชน โดยร่วมทำงานในฐานะผู้ร่วมงานที่เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน บ้าน วัดและ โรงเรียน ได้เข้าร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการที่จะทำในชุมชน ถึงแม้ว่าชุมชนจะมีได้เรียนรู้ในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน แต่ก็ได้รับการเพิ่มศักยภาพในหลายส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้ปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อสิ้นสุดโครงการชุมชนคมบางได้มีตลาดชุมชนที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ตลาดสดน่าซื้อ และได้มีคณะกรรมการตลาดที่แต่งตั้งโดยเทศบาลตำบลคมบาง คณะกรรมการนี้ได้รับคัดเลือกจากชุมชนเพื่อดำเนินงานควบคุมให้ตลาดคงความเป็นมาตรฐานต่อไปแม้ว่านักวิจัยได้ออกจากชุมชนมาแล้ว ถือเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน

โดยภาพรวมประชาชนในชุมชนคมบางมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาตลาดชุมชนอยู่ในระดับสูง และรู้สึกว่าจะต้องคงความเป็นมาตรฐานเช่นนี้ตลอดไปโดยการดำเนินการต่อของชุมชนเอง นับว่าการทำวิจัยแบบมีส่วนร่วมในครั้งนี้ได้เพิ่มศักยภาพแก่ชุมชนในการร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
Phrapokklao Nursing College

¹ พรฤดี นิธิรัตน์ พยาบาลวิชาชีพ 6 ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
พัทธยา เกิดกุล พยาบาลวิชาชีพ 8 ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
ราตรี อร่ามศิลป์ พยาบาลวิชาชีพ 8 ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี